

Державний вищий навчальний заклад
«Донецький національний технічний університет»
Кафедра управління і фінансово-економічної безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

_____ Леонід Бачурін

« _____ » _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень освіти: другий (магістерський)

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма «Фінанси і кредит»

(назва освітньої програми)

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа і страхування
«_____» _____ 2022 року. – 9 с.

Розробники: В.М. Антоненко, к.е.н., доцент, доцент кафедри управління і фінансово-економічної безпеки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри управління і фінансово-економічної безпеки
(назва кафедри)

Протокол № 1 від. “ 31 ” _____ 08 _____ 20 22 р.

Завідувачка кафедрою управління і фінансово-економічної безпеки

_____ (Ольга ПОПОВА)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“ 31 ” _____ 08 _____ 20 22 р.

Схвалено науково-методичною комісією 07 Управління та адміністрування
(шифр, назва)

Протокол № _____ від. “ _____ ” _____ 20 _____ р.

“ _____ ” _____ 20 _____ р. Голова _____ (Ярослав ЛЯШОК)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація

Форма навчання	Денна	Заочна
Статус	обов'язкова	
Обсяг в кредитах ЄКТС	6	7
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом: в тому числі:	180	210
лекції:	36 години	8 годин
практичні заняття:	24 години	4 години
лабораторні заняття:		
семінари:		
самостійна робота:	120 годин	198 годин
Форма підсумкового контролю	Екзамен	
Дисципліну викладають	Викладач: Антоненко Валентина Миколаївна https://donntu.edu.ua/fem/ufeb valentyna.antonenko@donntu.edu.ua	

Передумови для вивчення дисципліни:

перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше:

гроші та кредит, фінанси, фінансовий аналіз; фінанси підприємств; ринок фінансових послуг, бухгалтерський облік, менеджмент.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань з управління фінансами підприємств, операційною та інвестиційною діяльністю, визначення стратегії і тактики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання.

Компетентності: здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач; здатність скласти та аналізувати фінансову звітність; здатність здійснювати аналіз і оцінку фінансових результатів і фінансового стану суб'єктів господарювання; здатність розробляти й обґрунтовувати фінансові прогнози та плани; здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансового менеджменту; здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за власні професійні фінансові рішення.

Програмні результати навчання – це вміння і навички: формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

3. Очікувані результати навчання

Формуються у відповідності до поставленої мети навчальної дисципліни.

Після вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність, принципи, функції і методи управління фінансами суб'єктів господарювання;
- систему забезпечення фінансового менеджменту і її складові елементи;
- сутність визначення вартості грошей в часі і можливості її використання в процесі управління фінансами підприємств;
- зміст і методи управління прибутком підприємства;
- методи і прийоми управління активами підприємства, способи фінансування необоротних і оборотних активів;

- поняття капіталу підприємства, механізми і способи його формування, оцінки вартості, оптимізації структури і ефективного використання;
- суть і зміст управління інвестиціями підприємства;
- поняття і зміст фінансових ризиків;
- методи, прийоми і способи управління фінансовими ризиками підприємства;
- зміст фінансової звітності, а також методи і прийоми по аналізу її змісту, оцінці можливості її використання в процесі управління фінансами підприємства;
- сутність, зміст і методичку фінансового прогнозування і планування на підприємстві;
- організацію антикризового фінансового управління;

уміти:

- демонструвати і практично застосовувати поглиблені знання у сфері фінансового, банківського, страхового та ризик-менеджменту;
- використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання;
- проводити аналіз якості комплексної системи фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання та обґрунтовувати шляхи її удосконалення;
- формувати і адаптувати до особливостей суб'єктів господарювання склад і структуру системи і служби фінансово-економічної безпеки;
- застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування для забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання;
- застосовувати науковий, аналітичний і методичний інструментарій для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування для забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання;
- визначати грошові потоки підприємства, оцінювати достатність чистого грошового потоку для здійснення операційної і інвестиційної діяльності;
- визначати майбутню і теперішню вартість грошей і використовувати їх у фінансових операціях;
- визначати різні види прибутку підприємства і використовувати різні методи щодо їх збільшення в процесі операційної, інвестиційної і фінансової діяльності;
- оцінювати рівень формування і використання активів підприємства, розробляти систему заходів щодо поліпшення формування і використання необоротних і оборотних активів підприємства;
- розробляти систему заходів щодо фінансування формування необоротних і оборотних активів за рахунок власних і позикових джерел засобів;
- оцінювати вартість капіталу підприємства, проводити розрахунки по оптимізації його структури, розробляти систему заходів щодо формування і використання власного капіталу і позикових засобів підприємства;
- розробляти систему заходів щодо управління інвестиційним процесом на підприємстві, оцінювати ефективність пропонованих інвестиційних проектів і можливості їх фінансування за рахунок різних джерел фінансових коштів;
- оцінювати фінансові ризики підприємства і розробляти систему заходів щодо їх зменшення;
- аналізувати фінансові звіти на підприємстві;
- здійснювати фінансове прогнозування і планування на підприємстві;
- розробляти систему заходів щодо недопущення фінансової кризи і проведення антикризової фінансової політики;
- робити аналітичні і прогнозні економічні і фінансові розрахунки у сфері фінансів, банківської справи та страхування для забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання;
- на основі отриманих знань у галузі фінансового менеджменту абстрактно мислити і приймати обґрунтовані рішення у сфері фінансово-економічної безпеки;
- проводити дослідження та генерувати нові ідеї, виявляти ініціативу і творчість у фінансових розрахунках.

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- доповіді на практичних заняттях;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- виступи на наукових заходах (семінарах та конференціях);
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті як перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи, так і оцінювання виконання відповідних робіт. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань студентів визначаються відповідно до розподілу балів за темами навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться як семестровий при проведенні іспиту з навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Для поточного оцінювання застосовується наступна шкала:

Поточний контроль (в чисельнику – максимальний бал при правильному і своєчасному виконанні завдання; в знаменнику – мінімальний бал при правильному, але несвоєчасному виконанні завдання)													Максимальний / мінімальний бал за результатами:		
Пр. 1	Пр. 2	Пр. 3	Пр. 4	Пр. 5	Пр. 6	Пр. 7	Пр. 8	Пр. 9	Пр. 10	Пр. 11	Пр. 12	розрах. робота	поточного контролю	іспиту	всього
денна форма															
2	3	3	2	3	2	2	2	2	3	2	2	12	40	60	100
1	1,5	1,5	1	1,5	1	1	1	1	1,5	1	1	6	20	40	60
заочна форма															
20	20												40	60	100
10	10												20	40	60

Для оцінювання курсових робіт (передбачено навчальним планом для заочної форми навчання) застосовується наступна шкала:

Пояснювальна записка	Графічна (ілюстративна) частина	Захист роботи	Максимальний бал
до 20	до 20	60	100

Результати підсумкового контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та чотирибальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Відповідність між шкалами встановлюється наступним чином:

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	Для екзамену / курсової роботи
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Основні теми дисципліни

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту

Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту

Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві

Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках

Тема 5. Управління прибутком

Тема 6. Управління активами

Тема 7. Вартість й оптимізація структури капіталу
Тема 8. Управління інвестиціями
Тема 9. Управління фінансовими ризиками
Тема 10. Аналіз фінансових звітів
Тема 11. Внутрішньо-фірмове фінансове прогнозування і планування
Тема 12. Антикризове фінансове управління на підприємстві

6.2. Теми практичних (семінарських) занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	2	
2	Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту	2	
3	Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві	2	1
4	Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	2	
5	Тема 5. Управління прибутком	2	1
6	Тема 6. Управління активами	2	1
7	Тема 7. Вартість й оптимізація структури капіталу	2	
8	Тема 8. Управління інвестиціями	2	
9	Тема 9. Управління фінансовими ризиками	2	
10	Тема 10. Аналіз фінансових звітів	2	1
11	Тема 11. Внутрішньо-фірмове фінансове прогнозування і планування	2	
12	Тема 12. Антикризове фінансове управління на підприємстві	2	
Всього годин		24	4

6.3. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

6.4. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	8	12
2	Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту	8	14
3	Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві	8	16
4	Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	8	14
5	Тема 5. Управління прибутком	10	16
6	Тема 6. Управління активами	8	14
7	Тема 7. Вартість й оптимізація структури капіталу	8	14
8	Тема 8. Управління інвестиціями	6	14
9	Тема 9. Управління фінансовими ризиками	8	12
10	Тема 10. Аналіз фінансових звітів	14	18
11	Тема 11. Внутрішньо-фірмове фінансове прогнозування і планування	10	12
12	Тема 12. Антикризове фінансове управління на підприємстві	8	12
	Розрахункова робота	16	
	Курсова робота		30
Всього годин		120	198

6.5. Індивідуальні та курсові завдання

Відповідно до навчального плану денної форми навчання передбачається виконання розрахункової роботи.

Тематика індивідуальних робіт наведена нижче:

1. Амортизаційна політика підприємства.
2. Аналіз ефективності використання оборотного капіталу підприємства.
3. Аналіз прибутковості підприємства та шляхи її підвищення.
4. Аналіз цінової політики підприємства.
5. Відтворення оборотного капіталу та ефективність його використання на підприємстві.
6. Ефективність використання кредитів на підприємстві.
7. Заходи щодо підвищення продуктивності використання обігових коштів на підприємстві.
8. Інвестиційна діяльність підприємства та її ефективність.
9. Оптимізація структури активів підприємства.
10. Оптимізація структури капіталу підприємства та джерел його утворення.
11. Оцінка ефективності використання власного і позикового капіталу підприємства.
12. Оцінка ефективності використання власного капіталу господарюючим суб'єктом.
13. Оцінка ефективності використання основних фондів підприємства.
14. Оцінка ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства.
15. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства.
16. Оцінка фінансового стану господарюючого суб'єкта.
17. Оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства.
18. Підвищення ефективності операційної діяльності підприємства.
19. Підвищення ефективності фінансової діяльності підприємства.
20. Розробка фінансової стратегії підприємства.
21. Стратегічне і поточне планування на підприємстві.
22. Стратегія максимізації прибутку підприємства.
23. Капітал підприємства: структура та методи оптимізації.
24. Управління використанням активів підприємства.
25. Управління власним капіталом підприємства.
26. Управління грошовими потоками на підприємстві.
27. Управління дебіторською заборгованістю підприємства.
28. Управління кредиторською заборгованістю підприємства.
29. Управління ліквідністю підприємства.
30. Управління оборотними засобами підприємства.
31. Управління платоспроможністю підприємства.
32. Управління робочим капіталом господарюючого суб'єкта.
33. Управління фінансовими ресурсами підприємства.
34. Управління фінансовими ризиками підприємства.
35. Управління фінансовою санацією господарюючого суб'єкта.
36. Управління фінансовою стійкістю підприємства.
37. Управління формуванням і використанням обігових коштів підприємства.
38. Управління формуванням і використанням прибутку підприємства.
39. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку підприємства.
40. Фінансові ризики на підприємстві.
41. Фінансово-економічне планування та розвиток підприємства.
42. Формування та використання виручки від реалізації продукції на підприємстві.
43. Шляхи зміцнення фінансового стану підприємства.
44. Шляхи підвищення прибутковості та рентабельності підприємства.

Відповідно до навчального плану заочної форми навчання передбачається виконання курсової роботи.

Тематика курсових робіт:

1 - а частина – розрахункова:

Загальна оцінка майна і джерел його формування

Аналіз активу балансу

Аналіз пасиву балансу

Аналіз фінансової стійкості

Аналіз ліквідності балансу і платоспроможності підприємства

Аналіз фінансових результатів і показників рентабельності

Аналіз ділової активності підприємства

Узагальнення результатів аналізу та визначення переліку першочергових заходів фінансового менеджменту на підприємстві

2 - а частина – теоретична (пропозиції за результатами розрахункової частини).

Вимоги щодо вибору тем індивідуальних і курсових робіт зазначаються у відповідних Методичних рекомендаціях.

7. Література

7.1. Основна

1. Бігдан І.А., Лачкова Л.І., Лачкова В.М., Жилякова О.В. Фінансовий менеджмент : елект. навч. посіб. Х. : ХДУХТ, 2017. 197 с.
2. Васьківська К.В., Сич О.А. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.
3. Нестерова С.В. Фінансовий менеджмент : практикум. Навч. посіб. К. : Кондор-Видавництво, 2019. 280 с.
4. Нестерова С.В. Фінансовий менеджмент : практикум. Навч. посіб. К. : Кондор-Видавництво, 2018. 268 с.
5. Островська Г. Фінансовий менеджмент : підруч. Тернопіль : Підручники і посібники, 2016. 512 с.
6. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. ; за заг. ред. к.е.н. Е.О. Юрія. Чернівці: Видавництво «Рута», 2018. 342 с.
7. Школьник І.О., Боярко І.М., Сюркало Б.І. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. ; за ред. І.О. Школьник. Суми : Університетська книга, 2019. 301 с.

7.2. Методична

1. Методичні рекомендації до проведення практичних занять з дисципліни (в розробці).
2. Методичні рекомендації до самостійного вивчення дисципліни (в розробці).
3. Методичні рекомендації до виконання індивідуальної роботи з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» [Електронний ресурс] : для студентів всіх форм навчання галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування / укладач В.М. Антоненко. - Покровськ, 2020. - 23 с.
М 792
<http://ea.donntu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/31786>
4. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів всіх форм навчання галузі знань 07 Управління та адміністрування / укладач В.М. Антоненко. - Покровськ, 2020. - 50 с.
М 755
<http://ea.donntu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/31788>

8. Інформаційні ресурси

www.president.gov.ua – офіційний сайт Президента України

www.rada.gov.ua – офіційний сайт Верховної Ради України

www.ac-rada.gov.ua – офіційний сайт Рахункової палати України

www.kmu.gov.ua – офіційний сайт Кабінету міністрів України

www.minfin.gov.ua – офіційний сайт Міністерства фінансів України

www.treasury.gov.ua – офіційний сайт Державного казначейства України

www.minjust.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства Юстиції України

www.minrd.gov.ua – Офіційний сайт Державної фіскальної служби України

